

Sámedikki oahpponeavvoráhkadeami doaibmaplána 2015-2018

1. Višuvdna

Sámi oahppit galget beassat geavahit buriid oahpponeavvuid mat dávistit gustovaš oahppoplánadahkosii buot fágain vuodđooahpahusas ja buot sámegielain.

Gáhtten dihtii sámegielaid ja sámi kultuvrra ja sihkkarastin dihtii máhtu ja gelbbolašvuoda sámi servodagain, ferte nannet ja gáhttet sámi oahpahusa, oahpu ja dutkama. Máhttolokten – Sámi galgá leat vuodđun oahpponeavvoráhkadeapmái buot fágasurggiin ja fágain, julev-, lulli- ja davvisámegielas.

2. Plána vuodđu

Sámediggi lea premissadahkki sámi oahpponeavvuid buvttadeamis ja ruhtadeamis sámi oahpponeavvuin. Sámediggi mearrida váikkuhangaskaomiid mihttomeriid, strategiijaid ja doaibmabijuid oahpponeavvuid ráhkadeami várás plánadahkosiid ja bušehttaproseassaid bokte. Sámediggi juohká, čuovvola ja dárkkista oahpponeavvodoarjagiid láhka- ja njuolggadusrámmaid siskkobeaide.

Sámedikki áigodaga 2015-2018 oahpponeavvoráhkadeami doaibmaplánas leat višuvnnat, doaibmabijut ja vuoruheamit sámi oahpponeavvuid ráhkadeami ektui vuodđooahpahusa dálá plánadahkosiid vuodul.

Plána válldaha oahpponeavvoráhkadeami mihttomeriid ja vuoruhemiid ja lea vuodđuduvvon dáidda dokumeanttaide:

- Sámediggediedáhhus oahpahusdiedáhhus, mearriduvvon Sámedikkis 2012:s
- Máhttolokten - Sámi
- Sámedikki matriisa mii čájeha sámi oahpponeavvuid
- Sámi oahpponeavvuid geavaheaddjiiskadeapmi 2012, IKT-oahppoguovddáš ja Sámediggi
- Sámi oahppoásahusaid evttohusat ja cealkámušat
- NORUT raporta ”Kartlegging av samiske spesialpedagogiske tilbud og behov”
- Jagi 2010 raporta ”Tiltak for å effektivisere utvikling og produksjon av samiske læremidler”

Sámedikki sámi oahpponeavvomatriisa čájeha iešguđet ceškiid ja dásiid iešguđet fágaid gárvvistuvvon ja álggahuvvon oahpponeavvuid.

Oahpponeavvoportála Ovttas | Aktan | Aktesne almmuheami oktavuodas čađahuvvui geavaheaddjiiskadeapmi sámi oahpponeavvuid birra.

Sámedikki áigodaga 2009-2012 oahpponeavvoráhkadeami strategiijaplánii gulai maiddá pedagogaš oahppánávdnasiid ráhkadeapmi mánáidgárddiid várás, mii ii leat mielde áigodaga 2015-2018 doaibmaplánas. Mánáidgárddiid pedagogaš oahppánávdnasat leat 2014 rájes sierra bušehttapoastan Sámedikki bušehtas, sierra doarjagat juolluduvvojit dáid ráhkadeapmái.

2015:s áigu Sámediggi árvvoštallagoahtit oahpponeavvoráhkadeami doarjjaortnegiid. Áigumuš árvvoštallamiin lea oažžut ollislaš ja buoret kvalitatiiva oahpponeavvoráhkadanhálddašeami. Dat mearkaša ahte Sámediggi áigu čađahit smávit rievdadusaid dán doaibmaplánas go árvvoštallanraporta gárvána.

3. Oahpponeavvuid definišuvdna

Oahpahuslága lálkkaásahus, § 17- 1, definere oahpponeavvuid ná:

Med læremiddel mener en alle trykte, ikke-trykte og digitale element som er utviklet til bruk i opplæringen. De kan være enkeltstående eller gå inn i en helhet, og dekker alene eller sammen kompetansemål i Læreplanverket for Kunnskapsløftet . (Oahpponeavvut leat buot prentejuvvon, prentekeahes ja digitála ádat mat leat ráhkaduvvon geavaheami várás oahpahusas. Dat sáhttet leat ovttaskasat dahje gullat ollislašvuhtii, ja gokčēt okto dahje ovttas Máhttoloktema oahppoplánadahkosa gealboulbmiliid.)

IKT oahppoguovddáš, mii lea Máhttodepartemeantta vuollásaš nationála gealboguovddáš, definere digitála oahpponeavvuid ná:

Med digitale læremidler menes et læremiddel som inneholder ulike medietyper som tekst, bilder, video, animasjoner og simuleringer. De ulike medietypene er valgt ut og satt sammen på en pedagogisk måte. (Digitála oahpponeavvut leat oahpponeavvut main leat iešguđetlágan mediašlájat nugo teaksta, govat, video, animašuvnnat ja simuleremat. Dát iešguđetlágan mediašlájat leat válljejuvvon ja biddjojuvvon oktii pedagogalaš vuogi mielde.)

4. Oahpponeavvoráhkadeapmi 2009-2014

Áigodagas 2009-2012 lea Sámediggi addán doarjagiid oahpponeavvoráhkadeapmái daid vuoruhemiid vuodul, mat dahkkojuvvojedje Sámedikki oahpponeavvoráhkadeami strategiijaplánas áigodahkii 2009-2012. Jagiin 2013 ja 2014 dahkkojuvvojedje vuoruheamit Sámedikki oahpponeavvomatriissa vuodul. Lassin ohcanvuđot ortnegiidda lea Sámediggi almmolaš háhkamiid vuodul ruhtadan jorgalemiid ja dárogiel matematihkkagirjiid heiveheami sámegillii olles vuodđoskuvlla várás.

Matriisa čájeha ahte davvisámegillii leat ráhkaduvvon ja gárvvistuvvon ja ráhkaduvvomin oahpponeavvut sámegielas vuosttašgiellan, sámegielas nubbigiellan, matematihkas, REE:s ja servodatfágas vuodđoskuvllas. Dáid fágain leat ráhkaduvvon ja ráhkaduvvomin visotgokči oahpponeavvut. Joatkkaoahpahussii leat ráhkaduvvon ja gárvvistuvvon ja ráhkaduvvomin oahpponeavvut sámegielas nubbigiellan, religiovnas, historjjás ja servodatfágain jo1 várás ja sámi historjjás ja servodagas.

Julevsámegillii lea vuodđoskuvllii ráhkaduvvon ja gárvvistuvvon ja ráhkaduvvomin oahpponeavvut sámegielas vuosttašgiellan, matematihkas 1.-7. jahkeceahkkái, REE:s 1.-4. jahkeceahkkái, servodatfágas 5.-7. jahkeceahkkái. Joatkkaoahpahussii eai leat ráhkaduvvon oahpponeavvut julevsámegillii.

Lullisámegillii lea vuodđoskuvllii ráhkaduvvon ja gárvvistuvvon ja ráhkaduvvomin oahpponeavvut sámegielas vuosttašgiellan 1.-7.jahkeceahkkái, sámegielas nubbigiellan 1.-4. jahkeceahkkái, matematihkas 1.-7. jahkeceahkkái, REE:s 1.-4. jahkeceahkkái, servodatfágas 5.-7. jahkeceahkkái. Joatkkaoahpahussii eai leat ráhkaduvvon visotgokči oahpponeavvut lullisámegillii.

Vaikke vel gárvvistuvvon oahpponeavvuid logut áigodagas 2009-2013 čájehit ahte ollu proševttat leat gárvvistuvvon, de dáid loguid ferte geahččat iešguđet fága ektui. Ovdamearkka dihtii lea mánáidceahki matematihka oahppodahkosis sullii 30 oahpponeavvoproševtta (6 vuodđogirji, 6 bargogirji, 6 oahpaheaddjibagadusa, 6 neahttaresurssa, 6 váhnenbagadusa). Lassin dasa leat dáid loguin sihke fáddághppagat, eará eai visotgokči oahpponeavvut ja kártenávdnasat.

Maŋimus jagiid lea Sámediggi vuoruhan buvttadandoarjaga visotgokči oahpponeavvuide, ja uhcit fáddávuđot oahpponeavvuide. Visotgokči oahpponeavvut leat dájvja divraseappo go ovdamearkka

dihtii fáddághppagat. Dat lea dagahan ahte juolludemiid lohku lea njedjan. Eará sivva juolludemiid njedjamii lea go ángiruššan digitála oahpponeavvuiguin lea stuorát. Visotgokči ja digitála oahpponeavvoproševttat leat mealgat divraseappo buvttadit ja dagaha ahte uhcit proševttat ožžot doarjaga.

Oahpponeavvuid gárvvisteapmi:

2009: 55 gárvvistuvvon oahpponeavvoproševtta
2010: 55 gárvvistuvvon oahpponeavvoproševtta
2011: 46 gárvvistuvvon oahpponeavvoproševtta
2012: 47 gárvvistuvvon oahpponeavvoproševtta
2013: 49 gárvvistuvvon oahpponeavvoproševtta

Juolludeamit oahpponeavvoproševttaide:

2009: 42 proševtta, dáin leat 11 erenoamážit heivehuvvon oahpponeavvu
2010: 30 proševtta, dáin leat 11 erenoamážit heivehuvvon oahpponeavvu
2011: 37 proševtta, dáin leat 6 erenoamážit heivehuvvon oahpponeavvu
2012: 50 proševtta, dáin leat 10 erenoamážit heivehuvvon oahpponeavvu
2013: 28 proševtta, dáin leat 3 erenoamážit heivehuvvon oahpponeavvu

4.1 Ovttas | Aktan | Aktesne

Ovttas | Aktan | Aktesne www.ovttas.no – lea oahpponeavvoportála internehtas njealji gillii (davvi-, lulli- ja julevsámegillii ja dárogillii). Áigumuššan portálain lea juohkit dieđuid sámi oahpponeavvuid birra, ja muitalit oahpaheddjiide, mánáidgárdebargiide ja earáide makkár sámi oahpponeavvut leat ráhkaduvvon. Ovttas.no oahpponeavvoportála sirdojuvvui 2013:s Sámedikkis Lohkanguovddáži, mii lea Sámi allaskuvllas, nannen dihte fágabirrasa oahpponeavvoportálas.

Portálas oaidná digitála oahpponeavvuid, spillaid, dieđuid prentejuvvon girjiid ja fáddághppagiid birra ja sámi filmmaid ja tv-prográmmaid birra. Portálas leat maid govat maid beassá geavahit nuvttá oahpahusas. 2014 čakčamánu muttus leat čohkkejuvvon váile 4000 iešguđet oahpponeavvu portálii, main 800 leat gova.

Oahpaheaddjit, mánáidgárdebargit ja neahttabáikki eará geavaheaddjit besset luoikkahit, juogadit ja ráhkadit oahpponeavvuid neahttabáikki bokte. Juogadansajis sáhtta juogadit eará sámi oahppanressursaid earáiguin. Buvttadanreaidu addá vejolašvuoda ráhkat sierra digitála oahpponeavvuid. Reaidu addá guokte válljenvejolašvuoda, ráhkadit oahpponeavvuid mánáidgárdiide ja álgooahpahussii, ja ráhkadit oahpponeavvuid boarráset ohppiide.

4.2 Lullisámi oahpponeavvuid ráhkadeapmi

Sámediggi, Sámi allaskuvla ja Engerdal suohkan dahke 2013:s šiehtadusa sihkkarastit ja ovddidit lullisámi gelbbolašvuodabirrasa oahpponeavvobuvttadeami vástte. Šiehtadus geatnegahtta beliid gaskaneaset váikkuhit dasa ahte bisuhuvvo dat lullisámi gealbobiras mii árahuvvui ja ovddiduvvui Elgá bajásšaddanguovddáža 5-jagi giellaproševtta bokte áigodagas 2001-2006. Mihttomearri šiehtadusain lea joatkit ráhkadit relevánta lullisámi oahpponeavvuid ja čađahit tearbmaovddidan- ja eará giellaproševttaid, vai lullisámi oahppit ožžot nannejuvvon skuvlafálaldaga. Bealit leat geatnegasat váikkuhit dasa ahte buot oahpponeavvut, gelbbolašvuodta ja eará mii lea ráhkaduvvon giellamovttiidahttinproševtta bokte, kvalitehtasihkkarastojuvvojit, viidáseappot ovddiduvvojit ja juogaduvvojit oahpponeavvoportálas Ovttas | Aktan | Aktesne, vai bohtet ávkin lullisámi ohppiide. Bealit leat maid geatnegahttojuvvon kártet guđe oahpponeavvut leat fidnemis ja guđe oahpponeavvut dárbbasuvvojit.

Šiehtadus lea fámus 3 jagi, ja gusto 31.12.2015 rádjai. Šiehtadus galgá árvvoštallojuvvot maŋŋágo šiehtadusáigodat nohká.

4.3 Davviriikkalaš ovttasbargu

2014:s áсахuvvui bargojoavku mii galgá geahčadit riikkaid rasttideaddji sámi oahpahusáššiid. Bargujoavkkus galget leat 2 ovddasteaddji guđe ge davviriikkas Sámis. Norgga bealis lea Sámedikkis ja Oahpahusdirektoráhtas okta ovddasteaddji goappás ge. Bargujoavku galgá earret eará árvvoštallat vejolašvuodaid ovttahttit oahpponeavvobarggu ja kártet riikkaid oahpponeavvodili.

5. Dieđihuvvon oahpponeavvodárbu vuodđooahpahussii

Sámediggi lea ávžžuhan sámi oahppoásahusaid addit cealkámušaid ja evttohusaid dan birra guđe fágaid ja cehkiid/dásiid sin mielas berre vuoruhit go doarjagat oahpponeavvoráhkadeapmái almmuhuvvojit. Cealkin- ja evttohanávžžuhus lea sáddejuvvon sámi joatkkaskuvllaide, ja daidda joatkkaskuvllaide main lea ovddasvástádus davvi-, julev- ja lullisámi guovlluid sámi ohppiin, Sámi oahpaheaddjifierpmádahkii, Sámi lohkanguovddáži ja SEAD:ii. Lei dušše okta joatkkaskuvla lullisámi guovllus mii vástidii Sámedikki ávžžuhussii áigemearis. Maŋŋá áigemeari leat ožžon 4 vástádusa, 3 joatkkaskuvllas ja Sámi lohkanguovddážiis, oktan Saemien Lohkemejarnge ossodagas Elgås.

Sámedikki oahpponeavvoráhkadeami doaibmaplánabarggus leat buot vástádusat váldojuvvon vuhtii.

Sámedikkis leat jeavddalaš prošeaktačoahkkimat daid oahpponeavvobuvttadeddjiguin, geat ožžot doarjaga Sámedikkis. Dakkár oktavuodain lea Sámediggi bivdán oažžut cealkámušaid ja evttohusaid oahpponeavvoráhkadanstrategiijaid. Sámedikki bargui oahpahuspolitiikkalaš áššiiguin lea hui deatalaš ahte sámi gealbobirrasat guldaluvvojit.

5.1 Joatkkaoahpahus

Joatkkaoahpaha ektui čájehit cealkámušat ahte oahpponeavvut dárbbasuvvojit buot 3 sámegilli fágain sámegiella vuosttašgiellan ja sámegiella nubbigiellan, ja davvisámegielas sámegiella vierisgiellan. Lullisámi guovllus dárbbasuvvojit oahpponeavvut fágain servodatfága, geografija, historjá ja luonddufága, erenoamážit oahppoplána sámi momeanttaid ektui. Davvisámi guovllus dárbbasuvvojit fáddágirjijt fágain design ja giehtaduodji, ja boazodoallu jo2.

Cealkámušat čájehit ahte skuvllat háliidit sihke digitála ja prentejuvvon oahpponeavvuid.

5.2 Vuodđoskuvla

Vuodđoskuvlla várás deattuhuvvo oažžut ráhkaduvvot digitála oahpponeavvuid ja fáddághppagiid eanaš fágaide, ja eanaš cehkiide. Deattuhuvvo oažžut ráhkaduvvot fáddághppagiid iešguđet oahppoplánaid sámi momeanttaide, ja fáddághppagiid sámegielas vuosttaš- ja nubbingiellan ja čiekŋudeapmái sámegielas. Dárbbasuvvojit maiddái vuodđogirjijt lullisámegielas vuosttašgiellan 5.-10. jahkecehkiide. Cealkámušat čájehit maid ahte dárbbasuvvojit kártenreiddut, giellaapplikašuvnnat, bagadusat bargui vuodđogálggaiguin, oahpponeavvut gáiddusoahpahussii ja neahttaresurssat buot fágaide.

6. Hástalusat ja doaibmabijut

Sámediggi áigu plánaáigodagas váikkuhit dahkat oahpponeavvobuvttadeami beaktileabbon. Ángirusšán digitála oahpponeavvuiguin galgá nannejuvvot. Sámediggi áigu maiddái vuoruhit muhtun dahkosiid fáddághppagiiguin, erenoamážit dakkár fágain main ollásit dahje muhtumassii váilot oahpponeavvut, ja fáddághppagiid árbedieđus.

Sámedikki matriissas mii čájeha ráhkaduvvon ja álggahuvvon oahpponeavvuid, boahtá ovdan ahte ain leat hástalusat oahpponeavvoráhkadeami oktavuodas. Ain leat ollu fágat ja jahkeceahkit main váilot

oahpponeavvut, erenoamážit joatkkaoahpahusas. Mii oaidnit maiddá ahte eai buot mihttomearit oahpponeavvoráhkadeami 2009-2012 strategalaš plánas leat ollašuhthtojuvvon.

Oahppoplánaid ođasmahttin buvttiha dárbbu ođasmahttit oahpponeavvuid. Dát lea álo hástalusson skuvlavuogádahkii. Oahppoplánaid ođasmahttin lea sámi oktavuodas erenoamáš hástaleaddjin dannego álo váilot oahpponeavvut, ja dannego ekonomalaš rámmat eai dávis boares ja ođđa dárbbuide.

Jagiin 2012/2013 ođasmahttojuvvojedje oahppoplánat sámegeilas, dárogeilas, dárogeilas daid ohppiid várás geain lea sámegeilla vuosttašgiellan, servodatfágas, servodatfágas – sámi, luonddufágas, luonddufágas – sámi, matematihkas ja engelesgeilas. Danne lea dál stuorát dárbu ráhkadit oahpponeavvuid Máhttoloktema – sámi ja ođasmahttojuvvon oahppoplánaid vuodul.

6.1 Ekonomalaš rámmat

Sámedikki ekonomalaš rámmat oahpponeavvoráhkadeapmái leat menddo gáržžit dárbbuid ektui. Maŋimus jagiid lea ohccojuvvon lagabui gávccilogi miljon ruvnnu doarjjan juohke jagi, dan ektui go jahkásaččat lea bušeterejuvvon vuollel 18 miljon ru. Gáržžes bušeahta geažil ohcanhivvodaga ektui lea Sámediggi ferten dahkat čavga vuoruhemiid, ja biehttalit ollu buriid ohcamiid. 2014:s ohccojuvvui sullii 70 miljon ruvnnu doarjjan oahpporesursaráhkadeapmái. Sámedikki oahpponeavvobušeahtta lei 17,6 miljon ru.

Doaimbaidju:

- Sámediggi áigu lasihit sámi oahpponeavvuráhkadeami ekonomalaš rámma.
- Sámediggi hábme ovttas Máhttodepartemeanttain ja oahpahusdirektoráhtain ja regionála ja báikkálaš ovttasbargoguimmiiguin eanet ulbmillaš diehtujuokkima sámi oahpponeavvuid birra, sámi oahpponeavvoportála birra ja eará sámi digitála oahppanressursaid birra.

6.2 Sihkkarastit vuoigatvuođa sámi oahpponeavvuide oahpahus- ja priváhtaskuvlálágas

Oahpponeavvut leat deatalaš reaidut oahpaheddjiide ja ohppiide sihkkarastimis ahte oahppit galget juksat daid gealbomihttomeriid ja vuodđogálggaid maid oahppi galgá háhkat oahpus Máhttoloktema vuodul.

Sámi ohppiin lea seamma vuoigatvuohta go dáža ohppiin ge fidnet buot oahpponeavvuid iežaset eatnigillii. Dilli lea dál, máŋga jagi máŋgá go skuvlaodastus Máhttolokten ja Máhttolokten – sámi čađahuvvui, nu ahte ovdáneapmi lea dáhpáhuvvan sámi oahpponeavvuid ektui, muhto ain váilot sámi oahpponeavvut mat čuvvot ođđa oahppoplánaid, muhtun fágain ja muhtun dásiin. Danne ferte okta váldomihttomeriin Sámedikki oahppo- ja oahpahuspolitihkas leat dat ahte lága bokte ásahuvvojit vuoigatvuođat sámi oahpponeavvuide, seamma láhkai go dáža ohppiide ge. Sámediggi lea meannudettiin oahpahaslága geassemánus 2014 čujuhan dasa ahte sámi ohppiid vuoigatvuohta oahpponeavvuide iežaset oahpahasgillii ii leat sihkkarastojuvvon lágas oktan dasa gulli lánkaásahusain. Vuoigatvuohta oahpponeavvuide goappašiid dárui giellahámiin lea sihkkarastojuvvon oahpahaslágas ja vuoigatvuohta aiddostahttojuvvo ja nannejuvvo lánkaásahusas.

Doaimbaidju:

- Sámediggi áigu bivdit ahte oahpahus- ja priváhtaskuvláláhka ođasmahttojuvvo nannen dihtii sámi ohppiid vuoigatvuođa oahpahasii sámegeilas ja sámegeillii ja sámi kulturárvvuid vuodul, dás maiddá erenoamážit vuoigatvuođa sámi oahpponeavvuide buot fágain olles vuoddoahpahusas.

6.3 Digitála ovdáneapmi

Digitála oahpponeavvut ovdánit hui johtilit. Ođđaseamos digitála čovdosiguin lea divrras ja áddjái ráhkadit oahpponeavvuid, dattetge lea digitála oahpponeavvuid hálbbit ođasmahttit. Seammás dárbašuvvojit eanet dakkár resurssat.

Jagi 2012 geavaheaddjiuskkadeapmi sámi oahpponeavvuid birra, maid Oahpahusa IKT guovddáš ja Sámediggi čađaheigga, čájeha ahte sámi digitála oahpponeavvut váillahuvvojit.

Geavaheaddjiuskkadeapmi čájeha ahte sámi digitála oahpponeavvut ohcaluvvojit vuoddooahpahusa buot ahkejoavkkuide (iskkadeami čuokkis 4,8).

Digitála oahppanreaidut ovddastit odđa oahppanproseassaid skuvllain. Daid geavaheapmi movttiidahtta ohppiid ja arvosmahtta eanet oahppami. Dasa lassin leat dat oahpponeavvut boahhteáigásaččat go geahččá ávkki teknologalaš gálggain. Digitála gálggat gullet oahppoplána mielde vuoddogálggaide maid oahppit galget ovddidit ja nannet vuoddoskuvllas.

Sámedikki mielas lea hui deatalaš ahte sámi ohppiin lea vejolašvuohta fidnet mánggalágan movttiidahtti, mánggadáfot ja dássearuhuvvon digitála oahpponeavvuid, mihttomearrin lea ahte láchčojuvvo interaktiiva oahppanproseassaide.

Stuorra oassi dan sámegeoloahpahusas maid sámi ohppiin lea vuoigatvuohta oazžut, čađahuvvo gáiddusoahpahussan. Sámediggi oaiivvilda ahte dárbbasuvvojit oahpponeavvut mat leat heivehuvvon dán oahpahusvuohkái, ja ferte oazžut stuorát fuomášumi dás duohko. Sámediggi áigu váikkuhit dasa ahte sámi gáiddusoahpahušii addojuvvojit eanet resurssat dohkálaš teknologalaš čovdosiidda ja resurssat sihkkarastimii buriid fysihkalaš oahppanarenaid oassin das.

Doaimbajut:

- Sámediggi áigu vuoruhit digitála oahpponeavvuid ráhkadeami vuoddooahpahusa buot dásiide, dás maiddái oahpahusávdnasiid mat leat heivehuvvon gáiddusoahpahušii.
- Sámediggi áigu háhkat visogova das geavahuvvojit go sámi digitála oahpponeavvut skuvllain, ja áigu čađahit geavaheaddjiuskkadeami sámi digitála oahpponeavvuid geavaheamis.

6.4 Ovttas | Aktan | Aktesne

Sámediggi áigu ovdánahttit viidáseappot sámi oahpponeavvoportála Ovttas | Aktan | Aktesne, ja áigu nannet dán barggu dainna lágiin ahte eará gielat digitála oahpponeavvut heivehuvvojit ja jorgaluvvojit sámegeilli. Ovttas | Aktan | Aktesne lea juo heivehan/jorgalan digitála oahpponeavvuid golmma sámegeilli, ja háliidit ahte dat bargu jotkojuvvo.

Deatalaš lea deattuhit ahte Ovttas | Aktan | Aktesne doaimbajut lea hui guovddáš doaimbajut man bokte juohkit máhtu sierra sámi oahpponeavvuid birra. Dán áiggis go váilot oahpponeavvut lea erenoamáš deatalaš muitit ahte portála áigumuššan lea álkiduhttit oahpaheddjiid almmuhit sin oahpahusdakhosiid ávkin eará sámi oahpaheddjiide. Dasa lassin oaidná Sámediggi vejolašvuođaid ovdánahttit portála, earret eará lávejit sámi oahpaheddjit váillahit máhtu báikkálaš oahppoplánaid ovddideamis, Máhttoloktema 06 mielde. Ollu sámi oahpaheddjiin lea okto ovddasvástádus sámi oahpahusas sin skuvllas, nu ahte sis ii leat vejolašvuohta ovttas bargat eará sámi resursaolbmui. Oahpaheddjiide livččii maiddái ávkkálaš jos neahttaportálas lassin oahpponeavvuide, livčče jurdagat báikkálaš oahppoplánaid birra, áinnas gullevaš girjjálašvuođalisttaiguin ja oahpahusdakhosiin. Danne ferte Sámedikki oahpahus- ja oahppopolitiikka oktavuodas leat sáhka dán neahttaresurssa boahhteáiggi ja viidáseappot ovddideami birra.

Sámediggi atná vuodđun dan ahte departemeanttas lea viiddis ovddasvástádus neahttaportála ovddideamis. Máhtodepartemeanta lea vuolggahan jurdaga portála ásadeamis, mii čujuhit Stuorradiggedieđhussii nr 28 (2007-2008) Sámegepolitiikka birra, mas čuožžu:

”Departementet vil ta initiativ til, i samarbeid med Utdanningsportalen www.utdanning.no å kartlegge og lage en oversikt over trykte og digitale samiske læremidler. Det vil bli opprettet et eget nettsted for samiske læremidler på www.utdanning.no” (Departemeanta vuolggaha jurdaga ovttas bargguin Oahppoportálain www.utdanning.no kártet ja

ráhkadit geahčastaga sámi deaddiluvvon ja digitála oahpponeavvuin. Ráhkaduvo sierra neahttabáiki sámi oahpponeavvuid várás www.utdanning.no)

Utdanning.no lea dál oassi IKT oahpahusguovddážiis (Senter for IKT i utdanningen).

Neahttaportála Ovttas | Aktan | Aktesne lea dál šaddan deatalaš reaidun sámi oahpaheddjiide.

Doaimmabijut:

- Sámediggi áigu searvat portála Ovttas/Aktan/Aktesne sihkkarastimii ja nannemii.
- Sámediggi áigu viidáseappot ovddidit ovttasbarggu neahttabáikkiin Ovttas | Aktan | Aktesne ja váikkuhit dan ahte Ovttas | Aktan | Aktesne šattašii eanet geavaheaddjioiddot.

6.5 Kártenávdnasat ohppiide geain leat sierra dárbbut

Sámediggi lea ovdalis juolludan doarjaga dakkár kártenávdnasiid ráhkadeapmái mat leat heivehuvvon erenoamášpedagogihkalaš diagnostiseremii ja oahpahussii sámegillii. Dat lea vuoruhuvvon seamma dásis dábalaš ja erenoamášpedagogalaš oahpponeavvuiguin.

Kárten ja diagnostiserenávdnasat leat deatalaččat vai sáhtta addit ohppiide geain leat erenoamáš dárbbut, heivehuvvon oahpaha árrat. NORUT raporta “*Kartlegging av samiske spesialpedagogiske tilbud og behov*” čájeha ahte váillahit ollu oahppoávdnasiid ja kártenávdnasiid mat leat láchčojuvvon erenoamášpedagogalaš diagnostiseremii ja oahpahussii sámegillii. Váttis lea oazžut geahčastaga máná ollislaš giellagálggas go dán lágan iskammat eai gávdno. Ain váilot kártenávdnasat buot sámegielain, muhto erenoamážit julev- ja lullisámegillii.

Kártenávdnasiid ráhkadanprošeavttat leat dattetge hui divrasat, ja dat váikkuha Sámedikki ovddasvástádussii sámi oahpponeavvuid ovddideaddjin. Dán vuodul ii áiggo Sámediggi joatkit dán barggu.

Doaimmabidju:

- Sámediggi áigu bargat Máhttodepartemeantta ektui dainna mihttomeriin ahte ráhkadit eanet kártenávdnasiid sámi ohppiide geain leat erenoamáš dárbbut.

6.6 Nuvttá oahpponeavvoortnet

Sámediggi šiehtadii 2009:s oahpponeavvobuvttadeddjiiguin addit nuvttá oahpponeavvuid skuvlaeiggiid. Dahkkojuvvojedje golbma sierralágan šiehtadusa; juo almmuhuvvon oahpponeavvuid oastimis, álggahuvvon oahpponeavvoprošeavttaid buhtadusas ja ođđa oahpponeavvuid juogadanbuhtadusas. Dáid šiehtadusaid duogážiin lei oazžut sámi oahpponeavvuid buorebut olámuddui skuvllain ja hehttet stuorra oahpponeavvorájuid šaddamis lágádusaide.

Sámedikki árvoštallamiid mielde leat ortnegis leamaš muhtun vuorddekeahes váikkuhusat. Earret eará ii lean Ruotas ja Suomas vejolašvuohta oastit daid sámi oahpponeavvuid mat leat buvttaduvvon Norggas. Giellaguovddážit Norggas ja priváhta berošteaddjit maid eai leat beassan oastit oahpponeavvuid, danne go Sámediggi lei daid buot oastán. Dát lei divrras ortnet, ja lea dagahan dan ahte ruđat eai leat juolluduvvon nu ollu oahpponeavvoprošeavttaide sávaldaga ektui. Šiehtadusaid dahkama rájes lea 10-15 % jahkásaš oahpponeavvuid buhtadandoarjagis mannan nuvttá oahpponeavvuid juogadeapmái skuvlaeiggiid.

Buot ohppiin Norgga vuoddoskuvllain lea riekti oazžut nuvttá oahpponeavvuid. Norgga vuoddoskuvllain lea skuvlaeiggiid ovddasvástádus háhkat oahpponeavvuid ohppiide. Sámedikki ovddasvástádus lea sihkkarastit ođđa ja áigeovdilastojuvvon oahpponeavvuid buvttadeami.

Eanaš oassi oahpponeavvorájus lea dál ostojuvvon ja juogaduvvon. Dán vuodul luovvanit Sámedikkis ruđat mat leat mannan oahpponeavvuid oastimii ja juogadeapmái, ja sáhtta dál geavahit

daid ruđaid buvttadit eanet oahpponeavvuid dás duohko. Dán vuodustit dainna go ain váilot oahpponeavvut ollu fágain ja ollu cehkiin vuodđoskuvllain. Dasto čájeha dat go bohtet hui ollu prošeaktaohcamat ahte lea kapasitehta nannet oahpponeavvobuvttadusa.

Doaibmabidju:

- Sámediggi áigu hoahpuhit oahpponeavvobuvttadusa ja luvve ruđaid buvttadandoarjagis, oahpponeavvuid oastin- ja juogadanšiehtadusas dasa ahte eanet ráhkadit oahpponeavvuid daid stuorra dárbbuid ektui mat gávdnojit ollu fágain ja ollu cehkiin vuodđoskuvllain.

6.7 Ohcanvuđot ortnet – almmolaš háhkan

Dál hálddaša Sámediggi oahpponeavvobuvttadusa ohcanvuđot ortnegiid bokte, spiehkastahkan lea matematihka ráidu mii dál lea jorgaluvvomin dárogielas sámegillii olles vuodđoskuvlla várás.

Oahpahusdirektoráhtas leat nugo Sámedikkis ge, ohcanvuđot ortnegat oahpponeavvuide muhtun fágasurggiin.

Dat mii lea leamaš buorre dálá ohcanvuđot ortnegis oahpponeavvuid vuoruheami oktavuodas lea, ahte oahpponeavvuid buvttadeddjiin lea stuorát fágalaš friijavuohhta ieža mearridit oahpponeavvuid sisdoalu.

Visotgokči oahpponeavvut, maid Sámediggi ain áigu vuoruhit plánaáigodagas, leat stuorra prošeavttat sihke áiggi, viidodaga ja hatti dáfus. Dát prošeavttat hálddašuvvojit ceahki, dási ja giela mielde amas Sámedikki bušeahtta čadnojuvot daidda máŋga jagi ovddasguvlui. Ulbmillaš lea gávdnat čovdosiid maid bokte vuoruhit dán lágan prošeavttaid ollislaččat.

Sámediggi áigu doaibmaplána doaibmaáigodagas 2015-2018 bálldalaga ohcanvuđot ortnegiiguin čadahit geahččalanprošeavtta ovdagihtii kvalifiserenortnegiid ektui lágádusaid várás dainna mihttomeriin ahte dahkkojuvvojit rámmašiehtadusat. Dát guoská muhtun oassái sámi oahpponeavvuide ollislaš bušeahttarámmas.

Go lágádusjoavku lea kvalifiserejuvvon ovddalgihtii kvalifiserenortnega bokte, áigu Sámediggi bidjat konkrehta prošeavttaid ráddjejuvvon fálaldatvurrui kvalifiserejuvvon lágádusaid gaskkas. Vejolaš eavttuid bokte mat čatnasit gelbbolašvuhtii davvi-, julev- ja lullisámegielas, de váikkuha doaivumis ortnet lágádusaid kvalitehta nannema, ja dasto ožžot lágádusat eanet einnoston vejolaš rámmaid sihke doibmii ja buvttadeapmái.

Doaibmabidju:

- Sámediggi áigu plánaáigodagas čadahit geahččalanprošeavtta ovdakvalifiserenortnegii lágádusaide dainna ulbmiliin ahte ráhkadit rámmašiehtadusaid ráhkadit visotgokči oahpponeavvuid.

6.8 Oahpponeavvobuvttadeaddjit

Oahpponeavvoohcamiid meannudeamis ja fágalaš árvoštallamis doallá Sámediggi sámi oahppi guovddážiis. Dat mearkkaša dan ahte gelbbolašvuodabirrasat ja buot lágádusat, maiddá norgalaš lágádusat sáhttet oazžut doarjaga Sámedikkis sámi oahpponeavvuid ovddideapmái.

Sámi lágádusain lea guovddáš rolla sámi oahpponeavvuid ovddideami oktavuodas. Danne ferte ain leat mihttomearrin ahte Sámediggi váikkuha ahte lágádusat gelbbolaš ja kvalifiserejuvvon aktevrán, sáhttet bisuhit doaimma oahpponeavvuid ráhkadeami sihkkarastimii. Sámediggái lea deatalaš bisuhit dássedis, nana ja beaktilis sámi fágabirrasa lágádussuorggis.

Lágádusat vuodđudit buvttadusaset bálvalusaid oastimii oahpponeavvočállin. Lágádusat leat vásihan ahte hástalus lea dat go leat unnán sámi oahpponeavvočállit ja jorgaleaddjit sierra

oahpponeavvoproševttaid várás. Erenoamážit lulli- ja julevsámi oahpponeavvoproševttaide. Vátna olmmošlaš resurssat ájihit ollu oahpponeavvoproševttaid ráhkadeami ja gárvvisteami.

Sámediggi addá jahkásaččat doarjaga erenoamášpedagogalaš oahpponeavvuide gelbbolašvuoda- ja fágabirrasiidna nugo Sámi Allaskuvlii/Sámi lohanguovddáži ja - Sámi earenoamášpedagogalaš doarjalussii. Seammas go dat leat oahpponeavvobuvtadeaddjit, de dat maiddá leat deatalaččat oahpponeavvodárbbuid fuomáseamis áiggis áigái erenoamášpedagogalaš fágasuorggis. Sámediggi áigu plánaáigodagas árvvoštallat sáhtáši go daidda ja sullasaš gelbbolašvuoda birrasiidna addit rámmadoarjaga, mat iešheanalis vuodu alde álggahit ja ovddidit oahpponeavvuid dárbbu mielde. Otnáš geavahusa rievdadeapmi buktá dárbbu eanet gulahallat ja árvvoštallat áigeuovdilis oahpponeavvobuvtadeddjüguin, ovdal go doaibmabijut álggahuvvojit.

Šiehtadus Sámedikki, Sámi allaskuvlla ja Engerdal suohkana gaska lullisámi gelbbolašvuoda birrasa sihkkarastimis ja ovddideamis loahppá 2015:s. Šiehtadusa ulbmilin lea sihkkarastit ja ovddidit lullisámi gelbbolašvuoda birrasa mii ásuohvui ovdeš Elgá proševtta oktavuodas. Šiehtadus galgá ođasmahttojuvvot ja bealit áigot vuosttaš jahkebealis 2015 mearridit mo šiehtadus šaddá. Sámediggi oaidná ahte lea dárbu ođasmahttit šiehtadusa ja ahte bealit bidjet stuorát fuomášumi njuolga oahppoávdnasiid ovddideapmái lullisámegilli.

Doaibmabijut:

- Sámediggi atná deatalažžan váikkuhit ahte lágádusaid ja eará oahpponeavvobuvtadeddjiid sámi gielalaš fágabirrasat nannejuvvojit. Válđoáššis dan bokte ahte addit lágádusdoarjaga sámi lágádusaide.
- Sámediggi áigu lasihit máksomeriid buvtadeapmái ja jorgaleapmái gilvalannávccalaš dássái, álkiduhttin dihte lágádusaid háhkat oahpponeavvoovddideddjiid ja jorgaleddjiid.
- Álggahit gulahallama áigeuovdilis gelbbolašvuoda birrasüguin rámmašiehtadusaid ásaheami várás erenoamášpedagogalaš oahpponeavvuid ráhkadeapmái.
- Sámediggi áigu gulahallama bokte Sámi allaskuvllain ja Engerdal suohkaniin, árvvoštallat gustovaš šiehtadusa ođasmahttima, mii siskkilda lullisámi gelbbolašvuoda birrasa ja lullisámi oahpponeavvuid ráhkadeami.

6.9 Oahpponeavvoproševttaid čuovvoleapmi

Sámedikkis lea jeavddalaččat ovttasbargu fágabirrasüguin oahpponeavvoráhkadeami siskkobealde, erenoamážit daid oahpponeavvobuvtadeddjüguin mat ožžot proševttadoarjaga Sámedikkis. Sámediggi čuovvola oahpponeavvoproševttaid jeavddalaš proševttačoahkkimiid bokte oahpponeavvobuvtadeddjüguin, ja čoahkkimat leat hui deatalaš gulahallanarenat. Bargojoavkku raporttas sámi oahpponeavvuid ovddideami ja ráhkadeami beavttálmahttima birra (2010), mas mielde Sámediggi, Máhttodepartemeanta ja Oahpahusdirektoráhta, evttohuvvo lágadeappo gulahallan oahpponeavvobuvtadeddjüguin ja lágidit semináraid oahpponeavvobuvtadeddjiide ja -čállide.

Sámediggi lea mañimuš jagiid vuoruhan ruđaid njuolga oahpponeavvuid ráhkadeapmái, ii ge leat vuoruhan fága- ja gulahallansemináraid oahpponeavvobuvtadeddjüguin. Mii oaidnit ávkki dán lágan deaivvanbáikkiin fágalaš lonuhallama ja hálddahušlaš muddemiid ektui, mat oktiibuot beavttálmahtásedje oahpponeavvuid ráhkadeami dan seammás go fágalaš kvalitehta gozihuvvošii.

Doaibmabidju:

- Sámediggi áigu lágidit jeavddalaččat semináraid sámi oahpponeavvuid ráhkadeddjiide.

6.10 Joatkkaoahpahus

Sámediggi lea vuoruhan bajimužži oahpponeavvuid ráhkadeami vuodđooahpahusa vuolimus jahkecehkiid várás, danne vai ovddiduvvojit doarvá oahpponeavvut álgoohpahusa rájes ja bajás guvlui joatkkaoahpahusa várás.

Stuorradiggediedáhusas 20 (2012-13) “På rett vei, Kvalitet og mangfold i fellesskolen” boahdá ovdan ahte departemeanta áigu geahčadit smávva ja gáhttenárvosas fágaid fálaldatstruktuvrra. Sámediggi háliida jođáneamos lági mielde ođasmahttit oahppoplánaid dáid fágaid várás, mii mearkkaša dan ahte Sámediggi de ferte vuoruhit oahpponeavvuid daid fágaid várás.

Sámediggi goziha oahpahaspolitihkalaš oainnu joatkkaskuvla dásis, earret eará Sámedikki ovttasbargošiehtadusaid bokte Finnmárkku ja Romssa fylkkagielddaiguin, ja lullisámi guovllu fylkkagielddaiguin.

Doaimbajut:

- Sámediggi áigu ruhtadit oahpponeavvuid duodje- ja boazodoallofágain, maŋŋá go ođasmahttojuvvon fágaplánat leat boahán.
- Sámediggi áigu váikkuhit muhtun joatkkaskuvlla ovddideami Romssas, gč. ovttasbargošiehtadusa Romssa fylkkasuohkaniin, šaddat resursaskuvlan sámi fáttáid digitála oahpponeavvuid ektui.

6.11 Sámedikki oahpponeavvohálddašeapmi

Sierra lágan oahpponeavvuid sisdoallu, hápmi ja maiddái buvttadanproseassat rievddadit dadistaga. Oahppoplánaid gelbbolašvuodamihttomearit bidjet dávjá ođđa gáibádusaid ja dárkilastimiid oahpponeavvuid sisdoalu ja hámi ektui. Erenoamáš hástaleaddji sáhtá leat dovdat buvttadanproseassaid ja erenoamážit man ollu digitála oahppoávdnasat mákset. Sámediggi ii leat maŋimus jagiin vuoruhan buoridit dahje áigeuovdilastit Sámedikki hálddahuslaš resurssaid gelbbolašvuoda. Sis geain lea ovddasvástádus áššemeannudit, dohkkehit, čuovvolit ja bearráigeahččat deaddiluvvon ja digitála oahpponeavvuid, ferte leat gelbbolašvuodta buot buvttadanproseassaid birra.

Doaimbajut:

- Sámediggi áigu buoridit gelbbolašvuoda oahpponeavvobuvttadusa doarjjahálddašeamis, erenoamážit digitála oahppanresurssaid ektui.

6.12 Sámi oahpponeavvoovttasbargu

Sámediggi oaidná dárbbu buoridit sámi oahpponeavvoovttasbarggu Ruota ja Suoma sámedikkiiguin, dainna áigumušain ahte buoridit oahpponeavvobuvttadeami miehtá Sámi. Vuoddomateriálat oppasámi oahpponeavvoovttasbarggu buorideapmái leat juo muhtin muddui hábmejuvvon ovttasbargoorgána Sámi Parlamentáralaš Ráđi bokte, gos earret eará gávdno raporta organiserema birra ja áigumuša ovdánahttima eavttuid birra oppasámi oahpponeavvovuoddáza olis.

Doaimbajut:

- Sámediggi vuolgga ášši Ruota ja Suoma sámedikkiide dainna áigumušain ahte buoridit oahpponeavvoovttasbarggu riikkarájáid rastá, ja guorahallá erenoamážit vejolašvuodaid heivehit oahpponeavvuid mat leat ráhkaduvvon Suomas ja Ruotas, Norgga oahppoplánaide.

7. Fokusguovllut plánaáigodagas

Sámedikki višuvdna lea ahte sámi ohppiin vuoddoskuvllas galget leat sámi oahpponeavvut buot fágain ja jahkecehkiin. Vuoruheamit doaimbaplánas leat dahkkojuvvon dán sávaldaga vuodul, ja rasttilda daid ekonomalaš rámmaid mat Sámedikkis leat leamaš ovddit juolludemiin. Boahhteáiggi sávaldahkan lea sáhttit ovddidit ekonomalaš rámmaid oahpponeavvuid ráhkadeapmái.

Dál mii leat bázahallan lulli- ja julevsámegiela oahpponeavvuid buvttademiin. Sámediggi áigu danin áigodagas 2015-2018 vuoruhit buvttadit oahpponeavvuid lulli- ja julevsámegilliin.

7.1 Vuodđooahpahusa dábálaš oahpponeavvut

Váldomihttomearri

Sámedikki oahpponeavvomatriisa čájeha ahte ain váilot ollu oahpponeavvut vuodđooahpahusa várás. Eanaš fágain leat jahkeceahkit/dásit main váilot oahpponeavvut. Sámediggi áigu vuogádatlaččat bargat dan ala ahte buot fágaide šaddet sámi oahpponeavvut buot dásiide/jahkecehkiide. Sámi oahppoplána fágat galget vuoruhuvvot vuosttamuzži. Sámediggi vuoruha sámi ollislaš oahpponeavvuid ođđa ovddideami. Dalle go lea lunddolaš ja vástida eanemusat ulbmila vuoruhit fáddágirjiid, applikašuvnnaid, ja eará fáddávuđot oahpponeavvuid. Ovdamearkan leat fáddávuđot oahpponeavvut sámi árbevirolaš máhtu birra. Fágain ja fáttáin gos lea vejolaš, galgá oahpponeavvuid jorgaleapmi ja heiveheapmi eará gielain maiddái árvoštallojuvvot.

Sámi digitála oahpponeavvut váilot otnáš servodagas. Dan ektui mii gávdno dáža ohppiid várás, leat sámi oahppit áibbas bázahallan. Sámediggi háliida vuoruhit digitála oahpponeavvuid eanet go dán rádjai. Erenoamážit deattuhuvvo dakkár digitála oahpponeavvuid ráhkadeapmi maid bokte oahppit ja oahpaheaddji sáhttet bargat ovttas digitála.

7.1.1. Oahpponeavvut lullisámegillii:

2015:

Sámegiella vuosttašgiellan 8. jahkeceahkkái.

Servodatfága 1.-4. jahkecehkiide, ođđa buvttadeapmi dahje jorgaleapmi.

Servodatfága, Geografija 8.-10. jahkecehkiide. Parallealla almmuheapmi julev- ja davvisámegillii.

Design ja duodji Jo2-Jo3. Fáddávuđot oahpponeavvut.

2016:

Sámegiella vuosttašgiellan 9. jahkeceahkkái.

Sámegiella nubbingiellan, Sámegiella 3. nuoraidceahkkái/Sámegiella 4 joatkaohppahusas, dássi 1-3.

Servodatfága, Historjá 5.-7. jahkecehkiide. Ođđa buvttadus dahje jorgaleapmi.

Servodatfága, Servodatmáhttu 8.-10. jahkecehkiide. Parallealla almmuhuvvo julevsámegillii.

2017:

Sámegiella vuosttašgiellan 10. jahkeceahkkái.

Servodatfága, Historjá 8.-10. jahkecehkiide.

Historjá Jo2-Jo3.

REE 5.-7. jahkecehkiide.

Duodji 1.-7. jahkecehkiide.

Luonddufága 1.-4. jahkecehkiide.

2018:

Sámegiella vuosttašgiellan Jo1.

Sámegiella nubbingiellan, joatkaohppahusas, dássi 7-9.

Luonddufága 5.-7. jahkecehkiide.

Biebmu ja dearvvašvuohta 5.-7. jahkecehkiide. Almmuhuvvojit parallealla julevsámegillii.

7.1.2 Oahpponeavvut julevsámegillii:

2015:

Sámegiella vuosttašgiellan 10. jahkeceahkkái.

Sámegiella vuosttašgiellan 2.-4. jahkecehkiide.

Sámegiella vuosttašgiellan, Sámegiella 3 nuoraid ceahkis/Sámegiella 4 joatkaohppahusas, dássi 3.

Servodatfága 1.-4. jahkecehkiide, ođđa buvttadeapmi dahje jorgaleapmi.

Servodatfága, Geografija 8.-10. jahkecehkiide. Almmuhuvvo parallealla lulli- ja davvisámegillii.

Design ja duodji Jo2-Jo3. Fáddávuđot oahpponeavvut.

2016:

Servodatfága, historjá. 5.-7. jahkecehkiide. Ođđa buvttadeapmi dahje jorgaleapmi.

Servodatfága, Servodatmáhttu, 8.-10. jahkecehkiide. Almmuhuvvo parallealla lullisámegillii.

2017:

Sámegiella nubbingiellan, Sámegiella 2 nuoraidceahkis/Sámegiella 3 joatkkaoahpahusas, dássi 4-6.

Servodatfága, Historjá 8.-10. jahkecehkiide.

Historjá Jo2-Jo3.

REE 5.-7. jahkecehkiide.

Duodji 1.-7. jahkecehkiide.

Luonddufága 5.-7. jahkecehkiide.

2018:

Sámegiella nubbingiellan, Dássi 7-9, Joatkkaoahpahusas.

Sámegiella vuosttašgiellan Jo1.

REE 8.-10. jahkecehkiide.

Biebmu ja dearvvašvuohta 5.-7. jahkecehkiide. Almmuhuvvo parallealla lullisámegillii.

7.1.3 Oahpponeavvut davvisámegillii:

2015:

Sámegiella vuosttašgiellan Jo1.

Servodatfága, Geografija 8.-10. jahkecehkiide. Almmuhuvvo parallealla lulli- ja julevsámegillii.

Geografija Jo1-Jo2.

Design ja Duodji Jo2-Jo3. Fáddávuđot oahpponeavvut.

Musihkka 1.-4. jahkecehkiide. Oahpaheadjibagadus.

Luonddufága 5.-7. jahkecehkiide. Fáddávuđot oahpponeavvut árbevirolaš máhtu várás.

Biebmu ja dearvvašvuohta 5.-7. jahkecehkiide.

2016:

Sámegiella vuosttašgiellan Jo2.

Sámegiella nubbingiellan. Dásiide 7-9. Joatkkaoahpahusas.

Luonddufága 5.-7. jahkecehkiide.

Lášmohallan 1.-10. jahkecehkiide.

2017:

Sámegiella vuosttašgiellan Jo3.

Duodji 8.-10. jahkecehkiide. Fáddávuđot oahpponeavvut.

2018:

Sámegiella nubbingiellan, Sámegiella 2 Nuoraidceahkki/Sámegiella 3 Joatkkaoahpahusas, Dássi 4-6.

8. Raportereren

Sámedikki doaibmaplána oahpponeavvoráhkadeami birra 2015 – 2018, čuovvoluvvo Sámedikki jahkásaš bušehtaid bokte áigodagas. Jahkásaš bušehtain mearriduvvojit vuoruheamit ja gáibádušat, ja dasto ulbmilolahusa eavttut váikkuhangaskaopmeortnegii. Jahkásaš raportereren váikkuhangaskaomiid geavaheami birra oahpponeavvuid ráhkadeapmái dahkkojuvvo Sámedikki jahkediđáhusa bokte mas lea maiddái Sámedikki jahkerekhetdoallu mielde.

Sierra doarjjaortnegiid beaktuvuohta sámi oahpponeavvuid buvttadeapmái galgá evaluerejuvvot ovdal plána ođasteami. Juohke jagi ráhkaduvvo resursarehketdoallu mas oainnusmahttojuvvojit golut mat juolluduvvojit oahpponeavvuide.

Ášši meannudeapmi loahpavuui 10.10.14 dii.14.30.